

**Tematica și bibliografia pentru examenul de licență
sesiunea iulie 2017**

ISTORIE

Istoria medie a românilor

1. Reformele lui Constantin Mavrocordat și ale lui Alexandru Ipsilanti

- Considerații generale (scopul și caracteristicile reformelor)
- Reformele lui Constantin Mavrocordat
- Reformele lui Alexandru Ipsilanti
- Consecințele reformelor

Bibliografie:

- a. Istoria românilor, vol.VI. Români în Europa clasică și Europa luminilor (1711-1821), Editura Enciclopedică, București, 2002, p.500 – 511;
- b. Curs: Istoria medie a românilor.

Întocmit,
Prof. Univ. Dr. Constantin BURAC

Istoria modernă a românilor

2. Edificarea statului național român modern

a. Unirea Principatelor Române

- Principatele Române sub regimul Convenției de la Balta-Liman; domniile lui Barbu Știrbei și Grigore Al. Ghica
- Emigrația română și opera ei de propagandă în Occident în anii 1848-1852
- Români și Războiul Crimeii
- Problema Unirii Principatelor în dezbaterile diplomației europene (1855-1856)
- Organizarea luptei interne pentru Unire și însemnătatea Adunărilor ad-hoc
- Conferința de pace de la Paris; conținutul și însemnătatea Convenției din august 1858
- Dubla alegere ca domnitor a lui Al. I. Cuza – actul decisiv al Unirii Principatelor.

b. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)

- Începutul domniei lui Al.I. Cuza și lupta pentru desăvârșirea Unirii (1859-1862)
- Lupta pentru realizarea pe cale constituțională a reformelor și constituirea “monstruoasei coaliții” (ianuarie 1862-mai 1864)
- Lovitura de stat din mai 1864 și elaborarea Statutului Dezvoltător al Convenției de la Paris

- Domnia autoritară și noua serie de reforme
- Politica externă a lui A.I. Cuza
- Sfârșitul și însemnătatea domniei lui A.I. Cuza.

Bibliografie obligatorie:

- Isar, Nicolae, *Istoria modernă a românilor. 1774/1784-1918*, Editura Universitară, București, 2006, p. 205-285.
- Isar, Nicolae, *Istoria modernă a românilor. Edificarea statului național (1848-1866)*, Editura Universității din București, 2002, 436 p.

Întocmit,
Prof. Univ. Dr. Nicu POHOAȚĂ

Istoria contemporană a românilor

3. Prima etapa a comunizării României(1945-1947):

- a) Prevederile planului confidențial de sovietizare a țării;
- b) Măsurile întreprinse de guvernul pro-comunist pentru realizarea planului de sovietizare pe linie politică, juridică, economică, militară și socială.

Bibliografie:

- Cursul de bază, predat de profesorul titular;
- Ioan Dinu, C.GIURESCU, coordonator, *Istoria românilor*, vol.IX, Editura Enciclopedică, București, 2008, pp556-606.
- Dinu, C.GIURESCU, coordonator, *Istoria românilor*, vol.X, Editura Enciclopedică, București, 2013, pp. 39 – 89, 522 – 534.
- Dorin, CIMPOEȘU, *Instituții contemporane ale puterii în stat și ale societății românești(1918 – 2011)*, Editura Renaissance, București, 2011, pp.7-92.

ÎNTOCMIT,
Lect. univ. dr. Dorin CIMPOEȘU

ARHIVISTICĂ

1. Obligațiile creatorilor și deținătorilor de documente privind evidența, selecționarea, folosirea și păstrarea documentelor:

- Evidența documentelor la creatorii și deținătorii de documente: înregistrarea documentelor și circuitul acestora între compartimente.
- Metodologia elaborării, aprobării, confirmării, aplicării și actualizării nomenclatorului arhivistic;
- Constituirea dosarelor;
- Inventarierea u.a. și predarea acestora la compartimentul de arhivă;
- Instrumente de evidență a documentelor și inventarelor depuse la compartimentul de arhivă;
- Selecționarea documentelor;
- Depunerea documentelor la Arhivele Naționale.
- Reglementări privind operatorii economici prestatori de servicii arhivistice:

- Procedura de eliberare, reînnoire, suspendare sau retragere a autorizației de funcționare a operatorilor economici prestatori de servicii arhivistice;
- Evidența operatorilor economici prestatori de servicii arhivistice;
- Obligațiile operatorilor economici prestatori de servicii arhivistice cu privire la documentele administrate:

1. Procedura de notificare a Arhivelor Naționale;
2. Informarea publică privind documentele preluate de la creatorii dizolvați;
3. Asigurarea documentelor împotriva distrugerii, degradării, sustragerii sau comercializării fără drept;
4. Eliberarea de copii, certificate și extrase privind drepturile cetățenilor referitoare la stagiile de cotizare în sistemul unitar de pensii publice.

2. Atribuțiile Arhivelor Naționale în administrarea și protecția specială a Fondului Arhivistic Național al României conform Legii nr. 16/1996, republicată

3. Activitatea de control desfășurată de Arhivele Naționale la creatorii și deținătorii de documente în vederea respectării Legii nr. 16/1996, republicată:

- a) Controlul: de fond, de revenire și tematic;
- b) Constatarea contravențiilor și infracțiunilor la Legea nr. 16/1996, republicată;

4. Atribuțiile Arhivelor Naționale privind evidența, selecționarea, folosirea și păstrarea documentelor existente în fondurile și colecțiile proprii:

- a) Prelucrarea arhivistică a documentelor din fondurile aflate în administrarea Arhivelor Naționale:

- Planul metodic de lucru și rolul acestuia în organizarea și efectuarea operațiunilor arhivistice;
- Fondarea, operațiune de bază pentru constituirea corectă a fondurilor arhivistice;
- Ordonarea documentelor create în perioada medievală;
- Inventarierea documentelor create în perioada medievală;
- Forme de validare a documentelor create în perioada medievală;
- Cotarea documentelor create în perioada medievală;
- Criteriile de ordonare a documentelor create în perioada modernă și contemporană;
- Inventarierea documentelor create în perioada modernă și contemporană;
- Criteriile de stabilire a valorii documentelor existente în fondurile administrate de Arhivele Naționale;
- Etapele selecționării documentelor la Arhivele Naționale;
- Verificarea existentului cu instrumentele de evidență;

- b) Evidența documentelor aflate în fondurile și colecțiile existente la Arhivele Naționale ale României:

- Registrul general de arhivă
- Registrul inventarelor
- Inventarul
- Dosarul fondului
- Fișa "Situția fondului"
- Registrul de depozit
- Ghidul topografic

- Fișa de control

c) Valorificarea informațiilor din documente:

- Accesul la documente - termenele de dare în cercetare a documentelor;
- Instrumentele de informare științifică – genuri și caracteristici;
- Metodologia rezolvării cererilor.

5. Păstrarea și conservarea documentelor de arhivă:

- Clădiri și depozite de Arhive/arhivă;
- Mijloace de depozitare și de protecție a documentelor;
- Așezarea fondurilor și colecțiilor în deposit; poziția de arhivare.

6. Standarde de descriere arhivistică

- Originea și evoluția conceptului de descriere arhivistică
- Principii de descriere arhivistică
- ISAD(G) – Standardul general internațional de descriere arhivistică
- ISAAR-Normă arhivistică internațională pentru descrierea colectivităților (organizațiilor), familiilor sau persoanelor

7. Arhivarea electronică a documentelor

- Cerințele privind introducerea unui document în arhiva electronică;
- Descrieți fișa electronică atașată fiecărui document introdus în arhiva electronică;
- Conținutul minimal al registrului arhivei electronice.

BIBLIOGRAFIE

Acte normative:

- *Legea Arhivelor Naționale nr. 16 din 2 aprilie 1996, republicată*, în “Monitorul Oficial”, partea I, nr. 293 din 22 aprilie 2014
- *Instrucțiunile privind activitatea de arhivă la creatorii și deținătorii de documente*, aprobate de conducerea Arhivelor Naționale prin Ordinul de zi 217 din 23 mai 1996, în „Revista de Arhivistică”, tom III, nr. 1-2, 1997, p. 61-82; disponibil la <http://www.arhivelenationale.ro/index.php?page=32&lan=0>
- *Normativ privind caracteristicile tehnico-funcționale ale spațiilor și echipamentelor de depozitare și conservare a arhivelor aflate în administrarea creatorilor publici și privați de arhivă*, aprobat prin Ordinul de zi al directorului general al Arhivelor Naționale nr. 235 din 5 iulie 1996, disponibil la <http://www.arhivelenationale.ro/index.php?page=32&lan=0>
- Ordinul ministrului Afacerilor Interne nr. 137 din 27 septembrie 2013 pentru aprobarea *Normelor metodologice privind aplicarea unor dispoziții ale Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996*, în “Monitorul Oficial”, partea I, nr. 619 din 4 octombrie 2013, p. 2-16; disponibile și la <http://www.arhivelenationale.ro/>
- *Legea nr. 544 din 12 octombrie 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*, în “Monitorul Oficial”, nr. 663 din 23 octombrie 2001
- *Hotărârea Guvernului nr. 123 din 7 februarie 2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/ 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*, în “Monitorul Oficial”, nr. 167 din 8 martie 2002
- *Legea nr. 182 privind protecția informațiilor clasificate*, în “Monitorul Oficial”, nr. 248 din 12 aprilie 2002
- *Hotărârea Guvernului nr. 781 din 25.06. 2002 privind protecția informațiilor secrete de serviciu*, în “Monitorul Oficial”, nr. 575 din 5 august 2002
- *Hotărârea Guvernului nr. 585 din 13.06.2002 pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România*, în “Monitorul Oficial”, nr. 485 din 5 iulie 2002

- *Legea nr. 677 din 21 noiembrie 2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date*, în “Monitorul Oficial”, nr. 790 din 12 decembrie 2001
- *Legea nr. 135 din 15 mai 2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică*, în “Monitorul Oficial”, nr. 345 din 22 mai 2007
- *Decizia nr. 1130/2008 privind normele tehnice și metodologice pentru aplicarea Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică*, în “Monitorul Oficial”, nr. 831 din 10 decembrie 2008
- *Ordinul MCSI nr. 493/2009 privind normele tehnice și metodologice pentru aplicarea Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în forma electronică*, în “Monitorul Oficial”, nr. 432 din 15 iunie 2009
- *Recommendation No. R (2000) 13 of the Committee of Ministers to Member States on a European Policy on Access to Archives*, în “Revista Arhivelor. Archives Review”, LXXXIV, 2007, Supliment, p. 85-97, disponibilă și la <http://www.arhivelenationale.ro/index.php?page=30&lan=0>
- *Principiile accesului la arhive*, adoptate de AGA la 24 august 2012, disponibil la www.ica.org

Publicații:

- Adamache, Adrian, *Sugestii pentru o teorie a valorizării documentului arhivistic*, în „Revista Arhivelor”, nr. 4, 1986, p. 442 – 448
- Idem, *Unele aspecte ale selecționării documentelor*, în „Revista Arhivelor”, nr. 3, 1989, p. 287 – 289
- Anița, Cristian, *Evaluarea și selecționarea documentelor – între deziderat și realitate în arhivistica românească*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 2010, p. 9-26, disponibil la <http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/RA%201%202010/03%20anita,%20cristian.pdf>
- *** *Archives and records management for decision makers: A RAMP study*, pregătit de Peter C. Mazikana pentru General Information Programme and UNISIST, Paris, UNESCO, 1990, 38 p.
- Arnauld, Marie-Paule, *De la secretul de stat la transparența administrativă. Folosirea documentelor (I-II)*, în „Buletin de informare și documentare arhivistică”, an III, nr. 6, 1994, p. 11-15; an IV, nr. 1, 1995, p. 10-14
- Atherton, Jay, *From Life Cycle to Continuum: Some Thoughts on The Records Management – Archives Relationship*, în „Archivaria”, nr.21, 1985, p. 43-51
- Árvay, Iosif, *Aplicarea sistemului claselor numerelor de bază în arhiva Comitatului Trei Scaune*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1972, p. 41 – 53
- Bardos, Gertrude, *Câteva documente cu privire la selecționarea actelor în trecut*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1960, p. 257 – 266
- Bâzgan, Melentina, *Noțiuni fundamentale de arhivistică*, Pitești, Ed. Paralela 45, 2016.
- Bădărău, Sandală, Șindelar, Valeria, Stăte, Mihai, *Microfilmarea în Arhive*, I – II, în „Revista Arhivelor”, nr. 2, 1980, p. 207 – 217/ nr. 2, 1981, p. 191 – 200
- Boar, Liviu, *Simpozionul „Cercetarea și valorificarea științifică a Patrimoniului Cultural Național și a Fondului Arhivistic Național”* (Miercurea-Ciuc, 24 noiembrie 1985), în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1986, p. 95 – 96
- Idem, *Simpozionul „Cercetarea și valorificarea științifică a Patrimoniului Cultural Național și a Fondului Arhivistic Național”*. Ediția a II-a (Miercurea-Ciuc, 16 mai 1986), în „Revista Arhivelor”, nr. 3, 1986, p. 358 – 359
- Idem, *Cea de-a III-a ediție a simpozionului „Cercetarea și valorificarea științifică a Patrimoniului Cultural Național și a Fondului Arhivistic Național”* (Miercurea-Ciuc, 18 mai 1987), în „Revista Arhivelor”, nr. 3, 1987, p. 355 – 356

- Idem, *A IV-a ediție a simpozionului „Cercetarea și valorificarea științifică a Patrimoniului Cultural Național și a Fondului Arhivistic Național”* (Miercurea-Ciuc, 13 mai 1988), în „Revista Arhivelor”, nr. 3, 1988, p. 355 – 356
- Idem, *Forme de folosire științifică a informațiilor din Arhive între tradiție, actualitate și perspectivă. Evoluția conceptului de „Folosire” în legislația arhivistică românească (1925-1996)*, în „Anuarul Arhivelor Mureșene”, III, 2004, p. 25-30
- Idem, *Îndrumătorul arhivistic – instrument de informare științifică*, în „Anuarul Arhivelor Mureșene”, III, 2004, p. 21-24
- Bodale, Arcadie M., Bodale, Suzana, *O nouă viziune despre rolul Arhivelor Naționale: conștientizarea tinerilor asupra importanței patrimoniului arhivistic (conceptul de Arhive educative)*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 2012, p. 9-22, disponibil la <http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/file/03%20bodale,%20arcadie%20si%20suza%20na.pdf>
- Caciora, Andrei, *Seleționarea documentelor în interiorul unităților arhivistice din fondurile judecătorești*, în „Revista Arhivelor”, nr. 2, 1985, p. 169 – 172
- Caya, Marcel, *Les vrais regards de Janus: les roles complémentaires de la gestion des documents et des archives*, în “Archives”, volume 33, numéro 2, 2001-2002, p. 3-20

- Ceaușu, Simona, *Despre metodologia elaborării edițiilor de documente*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1990, p. 68 – 72
- Chipurici, Nicolae, *Probleme de delimitare a documentelor contemporane pe fonduri arhivistice*, în „Revista Arhivelor”, nr. 2, 1986, p. 212 – 220
- Idem, *Probleme de delimitare a fondurilor arhivistice create de instituțiile din învățământul preuniversitar*, în „Revista Arhivelor”, nr. 4, 1994, p. 337 – 343
- Ciucă, Marcel Dumitru, *Ordonarea și inventarierea documentelor aflate în depozitele Arhivelor Naționale*, în „Revista Arhivelor”, nr. 3/1979, p. 284-302
- Cohn, Emilia, *Ordonarea și inventarierea arhivelor școlare*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1 - 2, 1974, p. 265 – 267
- Coman, Voica, Slivăț, Alecsenia, *Punerea în lucru a fondurilor din epocile modernă și contemporană*, în „Revista Arhivelor”, nr. 2, 1963, p. 80 – 88
- Cozac, Ion, *Considerații asupra ordonării și inventarierii documentelor din epoca contemporană*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1979, p. 22 – 24
- Couture, Carol, *Le concept de document d’archives à l’aube du troisième millénaire*, în “Archives”, volume 27, numéro 4, 1996, p. 3-19

- Idem, *Nomenclatoarele. Aspecte teoretice*, în „Revista de Arhivistică”, tom IV, nr. 1-2, 1998, p. 9-41
- Dinu, Cristina, Nicula, Vasile, *Constituirea dosarelor pe termene de păstrare*, în „Revista Arhivelor”, anul LV, vol. XL, nr. 4, p. 444-448
- Fodor, Ligia-Maria, *Arhivele Naționale ale României. Propunere pentru elaborarea unei strategii de relații publice 2014-2016*, în “Acta Bacoviensia”, IX, 2014, p. 543-548
- Gârneață, Costică-Ioan, *Nomenclatorul documentelor de arhivă – instrument de bază în constituirea unei arhive corecte*, în „Revista de Arhivistică”, seria a III-a, vol. II, nr. 1-2, 1996, p. 63-65
- Jako, Sigismund, *Instrucțiuni arhivistice ale oficiilor din Transilvania 1575 - 1841. Problema reorganizării arhivelor vechi din Transilvania*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1958, p. 34 – 81
- Joița, Diana, Lăcătușu, Ioan, *Arhivele românești între tradiție și reformă*, Sfântu Gheorghe, Editura Eurocarpatica, 2007
- Kecskemeti, Charles, Szehely, Ivan, *Accesul la arhive. Manual de linii directoare pentru implementarea Recomandării nr. R(2000)13 privind o politică europeană asupra accesului la arhive*, 2007

- Kiss, Andrei, *Vechile inventare, registrele auxiliare de arhivă și cele de registratură din Transilvania*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1978, p. 67 – 79.
- Lăcătușu, Ioan, *Activitatea de arhivă la creatorii și deținătorii de documente, între deziderat și realitate*, „Revista Arhivelor”, nr. 2, 2006, p. 15-30
- Lungu, Corneliu-Mihail, *Constituirea și gestionarea documentelor de arhivă*, București, Editura Proxima, 2010
- Marian, Mariana, *Elaborarea și aplicarea nomenclatorului arhivistic la bănci*, în „Revista de Arhivistică”, seria a III-a, vol. II, nr. 1-2, 1996, p. 57-61
- Mateescu, Tudor, *Despre limitele cronologice ale selecționării documentelor*, în „Revista Arhivelor”, nr. 4, 1990, p. 412 – 417
- Mărcuș, Ion, *Câteva observațiuni privitoare la selecționarea arhivelor vechi*, în „Revista Arhivelor”, vol. VI, nr. 1, 1944, p.91 – 98
- Moldovan, Peter, *Archivbewertung im europäischen Kontext und die Entwicklung in Rumänien*, în „Revista Arhivelor”, nr. 2, 2010, p. 23-35, disponibil la <http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/2013/RA%20202010/04%20moldovan,%20peter.pdf>
- Moț, Tiberiu, *Considerații privind selecționarea interioară a unităților arhivistice*, în „Revista Arhivelor”, nr. 2, 1985, p. 172 – 175.
- *** *Managing Current Records : A procedures Manual, International Council on Archives, International Records Management Trust, 1999*, disponibil la <http://www.irmt.org/educationTrainMaterials.php>

- Mera, Laurențiu, *Propuneri pentru o Listă orientativă a documentelor permanente create de unități*, în „Revista de Arhivistică”, seria a III-a, vol. II, nr. 1-2, 1996, p. 29-56.
- Idem, *Arhiva curentă la creatori. Privire istorică*, în „Revista de Arhivistică”, tom III, nr. 1-2, 1997, p. 83-87
- Idem, *Îndreptar arhivistic pentru personalul care creează, păstrează și folosește documente*, Ediția a II-a revăzută și esențială, Cluj-Napoca, 2002, 290 p.
- Negulescu, Constanța, *Folosirea științifică a materialelor arhivistice la sala de studiu din Direcția Generală a Arhivelor Statului*, în „Revista Arhivelor”, nr. 2, 1959, p. 260-274
- Newsom, Doug, Turk, Judy VanSlyke, Kruckeberg, Dean, *Totul despre relațiile publice*, traducere coordonată de Cristina Coman, Iași, Polirom, 2003
- Newsom, Doug, Carrell, Bob, *Redactarea materialelor de relații publice*, traducere de Dana Ligia Ilin, Iași, Polirom, 2004
- Nicula, Vasile, *Dosarul-unitate de bază în constituirea arhivei curente*, în „Revista Arhivelor”, nr. 4, 1973, p. 631 – 635
- Idem, *Puncte de vedere privind fondarea în Arhivele Statului*, în „Revista Arhivelor”, nr. 3, 1984, p. 314– 319
- Panaitescu, P. Petre, Donat, Ion, *Arhivele în cercetările istorice*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1963, p. 71-83
- *Plan de acțiuni al Strategiei Arhivelor Naționale 2015-2021*, disponibil la <http://www.mai.gov.ro/documente/transparența/Plan%20de%20acțiuni%20strategie%20Arhivele%20Naționale%202015-2021.pdf>
- Popa, Gheorghe, *Concepția despre selecționare în arhivistica românească contemporană*, în „Revista de Arhivistică”, tom IV, nr. 1-2, 1998, p. 133-136
- Popovici, Bogdan-Florin, *Perspectiva utilizatorului în practica și teoria arhivistică românească*, în “Hrisovul”, IX, 2003, p. 83-88.
- Idem, *Datele personale și accesul la arhive în România: între protecție excesivă și ignoranță*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 2009, p. 9-27, disponibil la <http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/RA%201%20202009/03%20popovici,%20bogdan.pdf>

- Pușcaș, Ioan, *Principii și criterii de selecționare a documentelor*, în „Revista Arhivelor”, nr. 3, 1982, p. 242– 245
- Stanciu, Gheorghe, Botez, Constantin, *Arhivele și cercetarea monografică*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1963, p. 56-70
- Stanciu, Marin, *Constituirea și delimitarea fondurilor create de instituțiile judecătorești*, în „Revista Arhivelor”, nr. 2, 1989, p. 232– 234
- Szasz, Carol, *Arhivele în slujba cercetărilor de istoria artei*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1962, p. 46-69
- Teleman, Florența, Munteanu, Mihaela, *De la teorie la practică în activitatea de înregistrare a actelor*, în „Acta Bacovensia”, VII, 2012, p. 449-456
- Tudorică, M., Dogaru, M., *Unele considerații în legătură cu verificarea existentului și a stării materialelor documentare*, în „Revista Arhivelor”, nr.1, 1967, p.121-124
- Ungureanu, Gheorghe, *Cu privire la selecționarea arhivelor și eliminarea materialelor nefolositoare*, în „Revista Arhivelor”, nr. 1, 1959, p. 91 – 108

Conf. univ. dr. Melentina Bâzgan

Lector univ.dr. Felicia Diaconu

Lector univ. dr. Ligia Fodor